

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 92/22

U Luxembourgu 2. lipnja 2022.

Presuda Suda u predmetu C-587/20 | HK/Danmark i HK/Privat

Dobna granica, koja je statutom organizacije radnika predviđena u pogledu mogućnosti da se bude izabran na mjesto njezina predsjednika, obuhvaćena je područjem primjene Direktive o zabrani diskriminacije

Ni politička priroda takvog mesta ni metoda zapošljavanja (izbori) nemaju utjecaja na primjenu te direktive

Osobu A, rođenu 1948., zaposlila je 1978. kao sindikalnu povjerenicu lokalna podružnica danske organizacije radnika HK, u čijem su sastavu udruženje HK/Danmark i sektorsko udruženje HK/Privat. Za predsjednicu sektorskog udruženja HK/Privat izabrana je 1993. Ta politička dužnost, koja se temeljila na povjerljivosti, obuhvaćala je ipak i određene elemente koji su karakteristični za obavljanje zanimanja. Osoba A bila je zaposlena na puno radno vrijeme, primala je mjesečnu plaću i na nju se primjenjivao Zakon o plaćenom godišnjem odmoru.

Bila je izabirana svake četiri godine te je dužnost predsjednice tog sektorskog udruženja obnašala do 8. studenoga 2011., kada je navršila 63 godine i premašila dobnu granicu predviđenu statutom sektorskog udruženja HK/Privat¹ do koje se može ponovno kandidirati na predsjedničkim izborima koji su se trebali održati te godine.

Povodom pritužbe koju mu je podnijela osoba A, Ligebehandlingsnævnet (Odbor za jednakost postupanja, Danska) smatrao je da je to što je osobi A zabranjeno da se zbog svoje dobi kandidira na izborima za predsjedniku sektorskog udruženja HK/Privat u suprotnosti s danskim Antidiskriminacijskim zakonom² te je udruženjima HK naložio da joj nadoknade pretrpljenu štetu.

Zbog neizvršenja navedene odluke, taj je odbor, kao zastupnik osobe A, podnio tužbu protiv udruženjâ HK. Østre Landsret (Žalbeni sud regije Istok, Danska) smatra da rješenje spora koji se pred njim vodi ovisi o tome je li osoba A, kao izabrana predsjednica sektorskog udruženja HK/Privat i članica njegova političkog osoblja, obuhvaćena područjem primjene Direktive o zabrani diskriminacije. U slučaju potvrdnog odgovora, nesporno je da je ona, na temelju statuta tog sektorskog udruženja, žrtva izravne diskriminacije na temelju dobi koja je u suprotnosti s tom direktivom.

Odlučujući o zahtjevu za prethodnu odluku tog suda, Sud je presudio da je dobna granica, koja je statutom organizacije radnika predviđena u pogledu mogućnosti da se bude izabran na mjesto njezina predsjednika,

¹ U skladu s tim statutom, na dužnost predsjednika mogu se birati samo članovi koji na dan izbora nisu navršili dob od 60 godina, pri čemu je ta granica pomaknuta na 61 godinu za članove koji su ponovno izabrani nakon skupštine iz 2005.

² Lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet m.v. (forskelsbehandlingsloven) (Zakon o načelu nediskriminacije na tržištu rada (Antidiskriminacijski zakon)), kako je izmijenjen lovom nr. 253 (Zakon br. 253) od 7. travnja 2004. i lovom nr. 1417 (Zakon br. 1417) od 22. prosinca 2004. radi prenošenja Direktive Vijeća 2000/78/EZ od 27. studenoga 2000. o uspostavi općeg okvira za jednakost postupanje pri zapošljavanju i obavljanju zanimanja (SL 2000., L 303, str. 16.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svežak 1., str. 69. i ispravak SL 2020., L 63, str. 9.) (u daljnjem tekstu: Direktiva o zabrani diskriminacije).

obuhvaćena područjem primjene Direktive o zabrani diskriminacije³.

Ocjena Suda

Kao prvo, Sud zaključuje da su „uvjeti za pristup” mjestu predsjednika organizacije radnika, u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) te direktive⁴, obuhvaćeni njezinim područjem primjene.

U tom pogledu, kad je riječ o pojmu „uvjeti za pristup zapošljavanju, samozapošljavanju ili uvjeti za obavljanje zanimaњa”, u smislu te odredbe, iz zajedničkog korištenja izraza „zapošljavanje”, „samozapošljavanje” i „obavljanje zanimaњa” proizlazi da ta odredba obuhvaća uvjete za pristup bilo kojoj profesionalnoj djelatnosti, bez obzira na njezinu prirodu i obilježja. Navedeni se izrazi, naime, moraju razumjeti u širem smislu, kao što to proizlazi iz usporedbe različitih jezičnih verzija te odredbe.

Tako iz teksta članka 3. stavka 1. točke (a) Direktive o zabrani diskriminacije proizlazi da njezino područje primjene nije ograničeno samo na uvjete za pristup radnim mjestima na kojima su „radnici” u smislu članka 45. UFEU-a.

Usto, ciljevi te direktive potvrđuju takvo tekstualno tumačenje. Naime, Direktivom o zabrani diskriminacije, čija je pravna osnova aktualni članak 19. stavak 1. UFEU-a, ne nastoji se zaštiti samo radnike kao slabiju stranu u radnom odnosu. Cilj je te direktive da se zbog socijalnih i javnih interesa uklone sve prepreke zasnovane na diskriminatornim razlozima pristupa sredstvima za život i sposobnosti doprinošenja društvu radom, neovisno o pravnom obliku na temelju kojeg se on obavlja. Stoga, pitanje o tome jesu li uvjeti za pristup mjestu predsjednika sektorskog udruženja HK/Privat obuhvaćeni navedenom direktivom ne ovisi o tome hoće li se takvog predsjednika kvalificirati kao radnika u smislu članka 45. UFEU-a i sudske prakse koja ga tumači⁵.

Politička priroda takvog mjesa nema utjecaja na uključenost navedenih uvjeta u područje primjene Direktive o zabrani diskriminacije, s obzirom na to da se ona primjenjuje bilo u privatnom ili javnom sektoru i bez obzira na to o kojoj se vrsti djelatnosti radi, pri čemu su iznimke izričito navedene⁶. Usto, način zapošljavanja, kao što su to izbori, nema nikakav utjecaj na primjenu te direktive.

Prethodne ocjene ne dovodi u pitanje argument povezan s pravom organizacija radnika da slobodno biraju svoje predstavnike, koje je dio slobode udruživanja utvrđene u članku 12. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u dalnjem tekstu: Povelja).

Naime, to pravo mora biti usklađeno sa zabranom diskriminacije pri zapošljavanju i obavljanju zanimaњa, koja je predmet Direktive o zabrani diskriminacije, kao konkretizacijom općeg načela nediskriminacije utvrđenog u članku 21. Povelje. Budući da sloboda izražavanja nije absolutna, njezino ostvarivanje u skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje može biti ograničeno, pod uvjetom da su ta ograničenja predviđena zakonom i da poštuju bit te slobode, kao i načelo proporcionalnosti.

Kao drugo, kad je riječ o tumačenju članka 3. stavka 1. točke (d) Direktive o zabrani diskriminacije, u skladu s kojim se ona primjenjuje u odnosu na sudjelovanja u organizacijama radnika, Sud smatra da je obavljanje djelatnosti predsjednika takve organizacije obuhvaćeno tom odredbom. Naime, isticanje kandidature na izborima za predsjednika organizacije radnika – jednako kao i obnašanje dužnosti predsjednika nakon što bude izabran – čini oblik „sudjelovanja”, u uobičajenom smislu tog izraza, u takvoj organizaciji.

³ Članak 3. stavak 1. točke (a) i d) Direktive o zabrani diskriminacije, naslovjen „Područje primjene“.

⁴ U skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (a) te direktive ona se, u granicama nadležnosti prenesenih na Europsku uniju, primjenjuje na sve osobe, bilo u javnom ili privatnom sektoru, uključujući javna tijela, u odnosu na uvjete za pristup zapošljavanju, samozapošljavanju ili uvjete za obavljanje zanimaњa, uključujući mjerila odabira i uvjete za primanje u radni odnos, bez obzira na to o kojoj se vrsti djelatnosti radi te na svim profesionalnim razinama, uključujući napredovanje.

⁵ U skladu s ustaljenom sudsksom praksom Suda, „radnik”, u smislu te odredbe UFEU-a, osoba je koja tijekom određenog razdoblja u korist druge osobe i prema njezinim uputama obavlja poslove za koje u zamjenu prima plaću.

⁶ U skladu s člankom 3. stavkom 4. Direktive o zabrani diskriminacije, države članice mogu predvidjeti da se ona, u pogledu, među ostalim, diskriminacije na temelju dobi, ne primjenjuje na oružane snage.

Takvo tumačenje odgovara cilju te direktive, a to je utvrditi opći okvir za borbu protiv diskriminacije na temelju, među ostalim, dobi u vezi sa zapošljavanjem i obavljanjem zanimanja, tako da se pojmovi kojima se, u njezinu članku 3., pobliže određuje područje primjene te direktive ne mogu usko tumačiti.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sude pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Ostanite povezani!

